

కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి పి. ఏ., యల్. టి., సాహితీసమితి.

డాక్టరుగారి భార్య పట్టణాని ప్రియ. ఈమె కాపురమునకువచ్చి సుమా రొక సంవత్సరము మాత్రమే యయినను పరమ పతివ్రతయనియ నుగ్గుణరాశి యనియ నా గ్రామములో ప్రఖ్యాతిగాంచెను. తలిదండ్రులు తమపిల్లల కేమెను మాదిరిగా చూపి యట్లు నడచుకొనవలెనని చెప్పచుండెడివారు; కాని యామె భర్తనంటేవాడు తమ పిల్లలకు వెని మిటికాకుండుగాక యని యాడు పిల్లలుగల వారెల్లరు భగవంతుని ప్రార్థించెడివారు. ప్రపంచమం దిప్పటికాలమున చెలరేగియన్న కృత్రిమనటనల కండ్లు కాయలు కాచునట్లుకాంచి కాంచి మహారసికాగ్రే సరుడనని మిక్కిలి విఱ్ఱ వీగుచున్న డాక్టరుగారు వారి భార్యయందలి సహజ సౌందర్య సుగుణ సంపదల నెట్లు గ్రహించి యానందింప గలరు?

వేశ్యాలోలుడైన భర్తను సన్మార్గమున ద్రిప్ప నామె శక్తికొలది ప్రయత్నించకుండ లేదు; స్వభావసిద్ధములైన యామె చేష్టలు మనుజు స్వభావమును చాలవరకు కోల్పోయిన డాక్టరుగారి కేమియు రుచింపలేదు. ఉచిత రీతిని సద్బోధగావించుట కామెకు భర్త యాస్పదమియ కుండెను. భోజనముచేయు ట్లాలస్యముగ నాతడు గృహము వీడిపోవును.

అందుచే నెకటి నెండు పర్యాయములు భోజన సమయమున నీవిషయమై యొక్కింత ప్రసంగింప బోయెను సుశీల. 'అయ్యవాని చేయ బోవ కోతి యాయె' నన్నట్లుతడు విస్తరివిడి చిప్పెట్టి తటాలున లేచిపోయి వారమురోజుల వరకు నింటివైపు కీరిగి చూడలేదు. సుశీల యేమిచేయగలదు? కొంతకాలము లోలోన విచారించి తుడకు మనస్సును సమాధానపరచుకొనెను. పిన్ననాడు తన తండ్రి తన కుపదేశించిన హిందూవనితా ధర్మములే యామెకు ధైర్యము గొల్పెను. పతియేడవము; ఆతని సౌఖ్యమును వెంపుకేయటయే వనితాధర్మము; భర్తయిట్టమునకు వ్యతిరేకముగ మాటాడుట హిందూ యవతికి తగదని సుశీల యెంతయు చింతిల్లెను. పతినే యెల్లపుడును సంస్మరింకెడిది. ముని దుష్ప్రవర్తనమును గూర్చి యిరుగుబొరుగువారు గ్రుచ్చిగుచ్చియడిగినను నాతని చర్యల వెలిబుచ్చకుండ స్వగౌరవమును కాపాడుకొను చుండెను. ఇట్టి సుశీలపై భగవంతుడు కరుణజూపకుండదని పలువురనుకొనెడివారు.

ఒకనాటి యుదయమున నానుపత్రిలో సన్నని చాకుతో నేర్పుగా గోళ్లను తీసికొనుచు యధ్యమధ్య దీర్ఘముగనావలించుచు

నొంటరిగ కుర్చీపై కూర్చునియున్న డాక్టరుగారి యెదుట నలుబదియేండ్ల మనుష్యుడు బుజముపై పిల్లవానిని వేసికొని యుండి నిలువబడి నవినయముగ నమస్కరించెను. మాటలాడుట కెవరయిన దొరకిన చాలునని యెదురుచూచుచున్న డాక్టరు తమచేతిలోని ఐని నప్పటికి ముగించి యా మనుజునితో సంభాషణ లోనికి దిగెను.

“ఆకుర్రాడు మీకుర్రాడిలాగే వున్నాడే!”

“చిత్తం బాబయ్య! నిన్నరాత్రి.....”

“మొన్నసాయంత్ర మీడు వీధిలో ఆడుకుంటూవుంటే చూశానే!”

“హఠాత్తుగా రాత్రి ఐదొకండు గంటలకి...”

“వాయువు కమ్మింది కదా!”

“లేదు బాబూ; ఏదో.....”

“కడుపు నొప్పి వచ్చింది. పోతుందిలే అడెంతసేపు!”

“అదేం కాదండీ! మామూలుగా...”

“బాలరోగమా! చురక వేశారా?”

“అబ్బే! మే మొక ముంగిని పెంచామండీ...”

“ముంగి కాటే కదా!”

“ఆముంగి దీపపు సెమ్యూ ఐడగా ట్టింది.....”

“అయ్యో, పాపం; వొళ్లు కాలిందే?”

“అచప్పడికి పిల్లాడు ఉలికిపడి యేడవవం మొదలెట్టాడు...”

“ఓరి, ఇదేనా? ఊరికే భయపడ్డాడు; దీనికి ఔషధం ఎందుకు!”

“అప్పటి నుంచి పిల్లిస్తే పలకడం లేదు. మధ్యమధ్య కాళ్ళూ చేతులూ తన్నుకుంటాడు.”

“ఓహోహో! ఇది సాధారణ రోగం కాదు...”

“బాబూ; ఒక్కడే కొడుకండీ, లేకలేక పుట్టాడు. వీళ్ళిబటికించండి. మీమేలు మరచిపోను.”

దీనికి ఘృష్ణ మాదువేస్తేనేగాని లాభం స్రండదు. కొత్తసీసా విప్పాలి.....”

“పలారక్షిస్తారో; మీబుణము తీర్చుకుంటారు; దయస్రించి.....”

“సలా తీర్చుకుంటావు?” అనెను; డాక్టరు నవ్వుచు. ప్రక్కగదిలో డాక్టరు కొరకు నల్లుచున్న జేరుమూలును చేతబట్టి కొని పై సంభాషణలు వినుచున్న కోపలి— ఈమె మంత్రసాని యని వేరుగ చెప్పనక్కర లేదు—కీకీగుంప తలను దూర్చి మందహాసముతో

“మీకు సంగీతం నేర్చుతాడు. మీకు ఆ వొక్కలోటలాకూడా తీరిపోతుంది!” అని తిరిగి చాటుకు పోయెను.

“అయితే నీకు సంగీతం వచ్చునా?”

“చిత్తం; ఏదో కొంత నేర్చుకున్నానండీ చిన్నప్పడు...”

“బాగా పాడగలవా?”

“ఈ రోజుల్లో పాటలూ సంగీతాలూ ఎవరిక్కావాలండీ!”

“ఓయి వెళ్ళివాడా! సంగీతం లాంటి విద్యవుందా. సరసుడన్నవాడు సంగీతమంటే

చెవికోసుకోదూ!"

"తమకంత ఆదరముంటే రోజూ మీ యింటికి వచ్చి నాకు వచ్చిన కాస్త విద్యా నేర్పుతానండి తమకు."

"నాకు వద్దులే; మా ఆశవాళ్లకి రోజూ ఒకగంట నేర్పుతూ ఉండు కొంతకాలము; తరువాత చూద్దాం." అనుచు లోనికి జని బీరువానుండి సీసాకోకదాని దీసి అందలి ద్రావకముతో మరొకొన్ని ద్రావకముల కలిపి యొకసీసా కెక్కించి గంటకొక ఋత్యాయము సాయంకాలమువరకు నిమ్మని చెప్పి సీసాను రోగితండ్రికిచ్చెను. ఆతడు పంగి నమస్కరించి సెలవుతీసికొని వెడలిపోయెను.

పిమ్మట డాక్టరు తనలో తానిట్లు వితర్కించుకొనెను. "నాడు నడతకు నాభార్య చాల కుండుచున్నదనియు, ఇట్లే కొంత కాలము నేనుండిన నామె నాకై విలసించుచు మరణించుననియు పలువురు మిత్రులు నాతో చెప్పి నన్ను మండలించుచున్నారు..... నిజమే! ఇంటనేమియు పనిలేక తీరికగ నెల్ల పుడునున్న నెవ్వరికైన మతి చలింపకమానదు. నామిత్రులు చెప్పినట్లు కొంతకాలమునకీమెకు పిచ్చిపట్టిన పట్టవచ్చును. అట్లయిన నామె వంటకుకూడ నిరుపయోగ మగుటయేకాక ఆమెను భరించుట నాకనవసరపు వ్యయము నకును మనోవైకల్యమునకును హేతువగును.నంగీతమునేర్చుకొను ధోరణినున్న యెవల కొంతవర కామెమనస్సు శాంతి నొందును. నాపై తలపు మరలును. ఆమెపై నాకు ప్రేమ కలదనికూడ నామిత్రులు నిశ్చ

యించుకొందురు. ఇప్పుడు నాకీ గ్రామమున నున్న చెడ్డపేరు కొంత తగ్గును.....అవును; అదేయెత్తు!"

ఇట్లూహించుచు నింటికిజేరి స్నానాదుల గావించి భోజనమునకు విస్తరియొద్ద కూర్చుండెను. భార్య యెదుటనుండిన భోజనము సరి గాచేయకుండు టిదివర కెన్నియో సారులు తట్టించుటచే, వంటకములనన్నింటిని వడ్డించి వంటయింటి మొండిగోడవెనుక నిలువబడి యండి చూచుట వాడుక యాయెను, సుఖీలకు. ఆ ప్రకారమే నేమను దూరముననుండి భర్త కడుపర భుజించుచుండెనో లేవోయనియు, చేసిన పదార్థము లాతనికి రుచించునో లేవో యనియు నాందోళన పడుచుండెను.

తలనించక వంటయింటివైపు మరల్చి, తాజేసిన పనికి సిగ్గుపడుచున్నవాని కంతస్వరముతో, "ఏమే!" అని మెల్లగ పిచెను, డాక్టరుగారు.

సుఖీల యొకలు గగ్గర్పొడచెను. కట్ట తెగిన తటాకమునుండి వెలువడు జలప్రవాహమువలె నశ్రుజలము చెక్కిళ్లపై పార జొచ్చెను. ఒక్కొంత తడవు సర్వావయవము లామె స్వాధీనము తప్పెను. కేయింబవట్లు తాను నేవించుచున్న శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి తనకు సందేశము దెచ్చినేమో యని తోలుత భ్రమించెను. నిర్జీవ ప్రతిమవోలె గోడకు జేరగిలబడెను.

"ఏమే! నిన్నే!"
ఈ రెండవసారి పిలుపాపెను తిరిగి మానవలోకమునకు దెచ్చెను.

“ఊరి” అని జవాబు
అప్రయత్నముగ నా
మెనుండి వచ్చెను

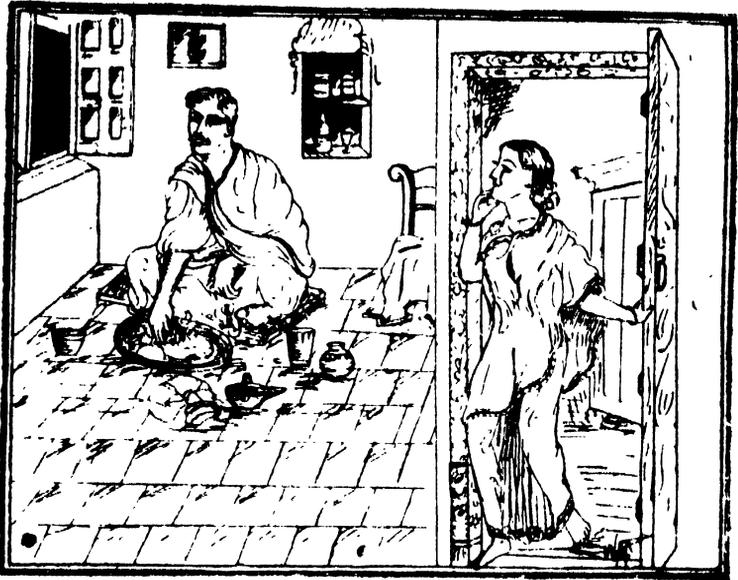
“సంగీతము నేర్చు
కుంటావా?”

ఇట్టి ప్రశ్న కామె
స్థిరపడి యుండుక పోవు
టచే మాటాడ కుండె
ను. ఆమె జవాబున కీ
తడు నీరీక్షించకనే

“సంగీతం చెప్పడా
నికీ బకన్నే కుదీర్చాను.
ఇవాళ నుంచి మన
యింటికినస్తాడు. సువ్ర
భాగ్యతగా నేర్చుకో.” అనెను.

అంత భోజనమగుటచే నశకు లేచి
య భాద్ర కారముగ దుస్తులు ధరించి వెళుటను.
వంటయింట కొంగు వరచుక వరుండి సుఖ
యేమేమో యోచించుకొను చుండును.

“నేడు నానాధునకు నాపై నింత కరుణ
గల్గుటకు కారణమేమయియుండును? ప్రతి
దినమునకంటే నీదిన మాయన నెక్కుడు
నగరవింశలేదే! వంటకముల నెక్కువగ
నెక్కువ రుచిగా చేయలేదే! భగవంతుడు
చేయదలచిన వేటు కారణముంకవలెనా?
జగదీశ్వరుడు తలచిన ఏమిజరుగుచుండును. ఇంత
వఱకు ప్రాణేశ్వరుడునను బాడకుండుటకు నే
జేసిన తప్పేమి? అంతయు భగవద్విలాసము!
పూర్వజన్మమున నాయెనర్చిన పాపము నీవిధ
మున నేననుభవింపవలసినవచ్చెను ఎరుగ కేదం
తులకడ బాటుగావించితిని? నేజ్జరిగి యను

భవించుచున్నాను. నేటికి నావిమోచనము
కానోపు! “ఏమే” అని చాపిలిచెను. అయ్యో!
తలచిన సర్కసుచున్నది. నా పూజాఫలము
నాకు చేకూరెను. ఎంతయో ప్రేమలేకున్న
నన్నట్లు పిలుచునా? నేవలకుకున్న తిరిగి నను
లిచినే! బతులు తెలియక “ఊరి” అ టిని.
లేకున్న నింకొకసారి “ఏమే” అని పిలిచి
నన్నానందాద్ధి నోలలడిచియండునుగదా!
..... ఛా; నాయానందమునకే చూచుకొను
చున్నానుగని తో లిసాదియే పిలికియున్న
నాభుజెంతయో సంతసించి యుండునుగదా!
అయినకు కెంకవసారి ననుపిలుచు నే మకూడ
శిష్యియుండును! నమయమునకు మనస్సు స్వాధీ
నముతంపుటయు నాపాపమే! “ఏమే!.. ఏమే!
... ఏమే!..... అంతప్రేమతో, అంత నమ్మ
దీగి, అంత సుకుమారముగ, అంత సరసముగ,
అంత ముక్కుగ పిలచినపుడు నే మొదట పలుక

కుండినపుడు నాధుడు ననుగూర్చి యేమనుకొనెనో? ఏమనుకొనినను ఆయన తప్పులేదు. ఎప్పుడాయన ననుజూచునా యని వేచియున్న నన్నాయనోటినింక పిలచినపుడుకూడ సమయము దాటజేసితి నే! నావంశి మాండ్యురాలు, నిర్భాగ్యురాలు, పాపిని, క్రూరురాలు, భువినుండునా? ఇట్టి దానిని భర్త యగారవింపకండునా? ఆయన పాదములపై మెరగి యేడ్చి రక్షించుమని వేడిన నను దరిజేర్చకుండునా? అయ్యో! వెడలెనుగా! వెడలునప్పుడు "ఏమే" యని పిలచియున్నను పోలేదే!..... తోకులెన్ని యనుకొనిననేమి? నానాధునికి నాపై నిక్కువమైన ప్రేమగలదని నాకు తెలియును గాని వార లేమెరుంగుదురు? ఎంతయో ప్రేమలేకున్న నాకు సంగీతము నేర్పుటకు కుదిచ్చియుండురా? నాకు సంగీతమురాకుండుట కామన యెంతవిచారపడుచున్నారో! "జాగ్రతగానేర్చుకో" అని చెప్పివెళ్ళిరి. ఎన్ని దినములకు నానాధుని మెప్పించునట్లు పాడగలనో! అప్పుడేగదా యాయన మనోభీష్టము తీరును! అప్పుడేగదా నాజన్మ సార్థకమగును! తల్లీ! శారదా! నాకీవిద్య ప్రసాదించుము. నమ్మికొలచినవారి యభీష్టములు నెరవేర్చు భాధ్యత దేవతలకులేదా!..... ఏమి నా వెట్టి? దైవానుగ్రహముకల్గెను గనుకనే నానాధుడు నాపై ప్రేమజూపెను. ఆ యనుగ్రహమువలననే షతిసేవసేయు సామర్థ్యముకలుగకపోదు,....."

కొంతసేపటికి లేచి భోజనముచేసి సంగీతముచెప్పవాడింకను రాలేదనుకొనుచు చావ

డిలోకూర్చుండెను. భార్యకు సంగీతమునేర్పుటకు డాక్టరు గారిచే నియమింపబడిన మంగలి వెంకటస్వామి మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు డాక్టరుగారికి వచ్చెను. తన సంగీతవిద్యను పరీక్షించి యానందించువారు లేరను చింత వెంకటస్వామిని పీడించుచుండెను. తనతో నీవిద్య నశించుననికూడ నాతనిభయము. గొప్పవారిండ్ల స్త్రీలకిదివరకెన్నడును సంగీతమునేర్చు భాగ్యమాతనికి వట్టియుండలేదు. అందుచే నాతడును వీలయినంతత్వరలో, అమితమైన యుత్సాహముతో, కావలసినయజ్ఞరణములతో డాక్టరు గారియింటికి వచ్చెను. సుశీలకూడ విక్కిలి యాదరముతో విద్యనభ్యసించ నారంభించెను. సుశీల విద్యను సూక్ష్మముగ గ్రహించెడిది; ఎక్కువగ నేర్చుకొనవలెనని యభిలాషయు, నేర్చు పట్ల పూనికయు గలిగియుండెను. వీనికి వెంకటస్వామి సంతసించుచుండెను. ఆమె కంఠమునందు మార్దవమున్నదని వెలుమారతడుమెచ్చికొనెను. తనకువచ్చిన విద్యనంతను సుశీలకు వీలయినంత త్వరలో నేర్పవలెనను పట్టుదలతో తనకు తీరిక యయినపుడెల్ల వచ్చి సుశీలకు విద్యాభ్యాసము గావించుచుండెడివాడు, వెంకటస్వామి. భర్త మెప్పుబడయు నంతవిద్యను శీఘ్రముననేర్చుకొను నిచ్చతో దీక్షగా కృషిసల్పుచుండెను, సుశీల.

ఇట్లుగుమాసములు గడచెను. సంగీతమందు గురువును మించినదాయెను, సుశీల. సంగీతవిషయమయి భర్త తనతోడ ప్రసంగించునేమోయని యనుదిన మాకతో వేచి

యుండెడిదిగాని, ఆయన యీమాటయే మరి చిపోయెను. ఒకదినమున ధైర్యముబూని యీవిషయమై కదిపెనుగాని డాక్టరుగారు చెవిని పెట్టకుంటచే సుశీల యూరకొనవలసి వచ్చెను. ఎన్నటికైనను మరల భర్తకు దయవొడమకుండునా యను ఆసయే సుశీల ప్రాణముల నిలువబెట్టెను.

రెండుగంటలలో తనకుమారుని రోగమును బోగొట్టిన డాక్టరుగారియెడల వెంకటస్వామికి గాఢ విశ్వాసము కుదిరెను. ఆయన భార్యను కేవలము తన పుత్రికగాభావించి ప్రేమించుచుండెను. ఆతనికి సుశీల దురవస్థ తెలియకపోలేదు; తెలిసి యేమిచేయగలడు? పెద్దయుద్యోగములుచేయు మిత్రుల యసదేశముల పెడచెవిని బెట్టిన డాక్టరునకీతడు సలహా నెసగ సాహించుట? సుశీల తెలివి తేటలుగలదనియు, సుగుణముల ప్రోగనియు, పతిచేయుచున్న యగౌరవమున కామె యెంత మాత్రము పాత్రురాలు కాదనియు తనలోతా సెన్నియోసారులు తలపోసికొనియుండెను. ఆమెయెదుట నీవిషయమును ప్రస్తాపించుటను చింతమని యూరకుండెను. వెంకటస్వామి సుశీలకు చెప్పగల్గినవిద్య యింకలేదు.

ఒకనాటి సాయం కాలమున తానింటి కేగుసమయమున సుశీలనుగని,

“అమ్మా! యిక నేనిచ్చటకు రా ననవసరము. మీయంతట మీరే కృషిచేయ వచ్చును.”

“ఇంకా తగినంత విద్యరాలేదని నా నమ్మకం” పాపము తనభర్త తన్ను మెచ్చు

కొనకుండుట యామెకు సంశయముకల్గించెను. యభార్యమును కనిపెట్టి, “బాబయ్యగారు మీ విద్యను పరీక్షించి నాకు బహుమతి యిచ్చిం దాకా వస్తూనేవుంటారు.”

సుశీల యొక్కనిష్టార్కువిడిచెను. వెంకటస్వామి కన్నులు శాష్పపూరితములయ్యెను. విచారించిన లాభములేదని తలచి నెల్లఘ తీసికొని యాతడు వెళ్ళెను.

ఆ రాత్రియంతయు నాతని మనస్సు తోటువడెను. ఏదియో యాలోచించుచుండెను. ఇంటియొద్ద నున్నఘోషాక్క నివిషమైన చంకడింపని తన ముద్దుకుమారునయిన నారాత్రి యాతడు కలుకరించనేలేదు.

మరునాటి యుదయమున ఆసుప్రత్తిలో డాక్టరుగారిని దర్శించి వెంకటస్వామి వినయ పూర్వకముగా ననెను,

“అమ్మగారికి నాకు వచ్చిన విద్యను నేర్పడమయింది.....”

“అప్పుడే!”

“ఎన్నాళ్లు కావాలండి? నాకు వచ్చిన విద్యయెంత!”

“ఇంతేనా! ఇంకెవ్వరూ సంగీతం నేర్చే వాళ్లు లేరూ?”

“లేకేమిండి? అక్కడక్కడ వుంటారు.”

“అదిగాను; నువ్వు యెరుగున్న వాళ్లలో వున్నారా?”

“(కొంచె మాలోచించి) ఒక ఆమె వుందిగాని.....”

“యొక్కడక్కడ?” డాక్టరుగారికి ఆత్ర మెక్కువాయెను.

“బెజవాడలో...”

“ఏకులం?”

“ఏకులమయితే లెసి; బోగంది.”

“అయితే, అది ఇక్కడకు వచ్చి వుండి చెప్పాతుందా?”

“కులనికి బోగంది; కాని వృత్తికి అటు వంటిది గాదు.”

“మరేం వృత్తి, దానిది?”

“సంగీత సభలలో పాడి బహుమతి పొందుతూవుంటుంది.”

“నేను నమ్మను; బోగందేమిటి, ఆవృత్తి కాకపోవడమేమిటి.”

“బోగందో యెవరో బాగా తెలియదు. ఆమె వాక్కు శైలి యెప్పుడూ ఇంట్లో వుంటుంది. ఆమె కరుణకంటికి సాధారణంగా కనబడనే కనబడదు.”

“అయితే మనింటికి వస్తుందా?”

“నేనూ, ఆమెని బక్క గురువుద్దగ కే చదువుకున్నాము. ఆమె సభలుచేసేటప్పుడు నాకు కబురుపొంది కూడా తీసుకువెడుతూ వుంటుంది.”

“నువ్వు వెడితే దాన్ని తీసుకు రాగల వన్నమాట!”

(సంకయముతో) “తీసుకురాగలను గాని ఆట్టే రోజులుంటుందని తోచదు.”

“అక్కడ దొరికే డబ్బు యిస్తే నది, మహాచక్కా వ్రంటుంది! ఓసుకొద్దూ, తరువా తసంగతి నే చెపుతాను.”

“ఇది ఎన్నో కేసు?” అనెను మంత్రసాని ప్రక్కగది నుండి నవ్వుచు.

“డబ్బుకోసం ఇప్పుడది చూడడం లేదు.

డబ్బు కావలసినంతవుంది ఆమెకే?”

“మరేమిటి దాని యిష్టం?”

“తగినవాణ్ని చూసి అతనితో యావ జీవము ఉండి పోదామని.....”

“ఇదిగో ఈది రూపాయిల నోటు ఓసు కెళ్లి కేపు మోటారుమీద దాన్ని తప్పక తీసుకురా. త్వరగా వెళ్లు. ఇవాళ మోటారు తప్పి పోతుంది లేకపోతే.”

నెంకటస్వామి నోటు ఓసుకొని పదియడుగులు పోవగానే, డాక్టరు వెనుకవెళ్ళి యాతని కేకవేసి పిలిచి రహస్యముగ నెద్దియో మాట్లాడెను.

మంత్రసాని తనలో నిట్లు సణగుకొనెను, “వీడెందరి నయనా మోసపుచ్చులడు. మాటల డంబమేగాని మరేమీ లేదు. ఆశపెట్టడం బాగా తెలుసునువీడికి. నాకొంప తీసేడు ఈ డాక్టరు. వీడికి తగినది నగరాజేగాని మరొక్కడై కాదు. ఈవృత్తాంతమంతా దానికి జేకేస్తే వీడికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తం జరుగుతుంది.”

వదిగంట లయనది. ఆసుపత్రి విడిచి డాక్టరుగారు వాయింటికి భోజనమునకేగిరి. మంత్రసాని నగరాజంటికి జనెను; ఉన్నవానితో లేనివానినికూడచేర్చి డాక్టరుగారి మీద చాచిలను నూరిపోసెను. డాక్టరుకు నగరాజు మీద కంట భార్యమీదనే యెక్కువప్రేమ యనియు, ఆమెకు సంగీతమునేర్చుటకు విద్యాంసురాలిని చెన్నకట్నం నుంచి నెలకేబది రూప్యముల జీతముపై తెప్పించు చున్నట్లునూ మంత్రసాని నొక్కి సుక్కి చెప్పెను. నగరాజు

కోపోద్రేకముచే నెడలు మఱచెను. మంత్ర సానిమంత్రముపారుట గ్రహించి నగరాజును విడిచి పోయెను.

డాక్టరు సుమారు పంజాబు గంటలకు యధావిధిగ నగరాజును దర్శింప బోయెను. ఎంత ప్రాణించినను నగరాజు ప్రసన్నురాలు కాలేదు. "ఛా! యీపాడుముండును ప్రాణించడ మేమి"టనుకొని లేచి వెళ్లిపో నుద్యుక్తుడై యుండు, నట్లుచేసిన తాను రసికుడనిపించుకొన డని సంశయించి తిరిగి తనచేతనయిన యెల్లవిధ ముల నామెను సమాధాన పరుడ జూచెను. తుదకావేళ్య ముసుగుదీసి మంచముపై నుండి లేచి గదితలుపు వైపు పోవుచు నెక్కవర మును ప్రసాదించెను. "నీ భార్యగారుంటే నేనులేను; నేనుంటే నీపెళ్లం వుండురాద"నుచు చురుకుగ నడచుచు పొయిగింటికేగి కూర్చుం డెను. డాక్టరు మూడు గంటలవరకు విచారిం చుచు శయ్యపై మేను జేర్చి యుండెను. నిట్టొ ర్పువిడచి తటాలున లేచెను; ఆతని ముఖమప్ప ట్టిన మనోనిశ్చయమును ప్రకటించెను. వేగ ముగ ఆనపత్రికిపోయి లోలలి గదిలో మూ లనున్న బీరువానుండి చిన్నసీసా నెకదాని తీసి కోటులోలలి జేబులో వైచికొని తనకుర్చీ నిజేరు సమయమున వెంకటస్వామి చిరున వ్వుతో యెదుటబడెను.

"ఇదేం! నువ్వు వెళ్లనే లేదా?"
"వెళ్లకుండానే ఇని జరిగింది!"
"ఎట్లా? యెట్లా?"
"నామాట తీసెయ్యదని నె నెరుగుదును.

అందుచేత లలిగ్రాము యిచ్చాను. అందిన తక్ష

ణం ప్లెజర్ కారు (Pleasure car) చేసుకొని వచ్చేసింది."

"ఫేవయిన వాడవు!"
"ఇదింతా మీ నాకల్పం....."
"దాని నెక్కడుంచావు?"
"ప్రస్తుతం మాయింట్లోనే వుంది."
"అదిగో! మంత్రసానిముండు నస్తూవుంది. మనం ఇంటికి పోదాం రా!" అని వెంకటస్వా మిని పోషించుకొని తనగృహముచేరెను. నాటి రేయికి వలయు యేర్పాట్లన్నియు చర్చింప బడినవి. తగిన యేర్పాట్లు చేయుట కుక్కాణ మిచ్చుటకు డాక్టరుగారు ఏకాం పోవుచు వెంకటస్వామితో 'బ్రాత్ర సుమా' యని చెప్పెను. వెంకటస్వామి సుకీలను పిలిచి "అమ్మా! నామనవి చిత్తగించరా?" యనిగిన ముగ నడిగెను.

"నామనస్సు కాస్తే యిష్టంగాలేదు."
"అమ్మా! కులానికి నేను తక్కువవాడ నయినా వయస్సులో తమకుంటె పెద్దవాణ్ణి మిమ్మల్ని చూస్తే నాకడుపు కరిగిపోతువుంది. నేను చెప్పినదానిలో ప్రమాదం కలిగించేది ఏముంది?"

"భర్తనుమోసముచేయుటకు"నేనిష్టపడెను.
"ఇందులో మోసమేముంది? మీరకు పాడుతూవుంటే ఆయన వింటారు. వినకూ డదా?"

చాటుననుండి యేలపాడవలెను? మును గువేనుకొని యేల ఆయన యెదుట నడవ లెను?"

"తలచిన కార్యం జరగడానికి!"

“ఇంకొక మార్గములేదా?”

“నాకు కనబడదు. ఇంత శ్రమ పడి యింతవరకు సాగించాను. కొనసాగు తుండని నానమ్మకం. తప్పదు! ముమ్మాటికి నిశ్చయం. రాత్రి నేను చెప్పినట్లు మీరు చేయకపోతే మోసముచేసానని నన్ను చంపుతారు, డాక్టరుగారు. నామాట విని నన్ను రక్షించండి.” అనుచు సుశీల కాళ్లపై బడెను వెంకటస్వామి. సుశీల మోమునందించుక సమ్మతి స్పష్టపడెను. ఆతడులేచి పదినిషము లామెకేడియో భోధించి వెడలిపోయెను.

డాక్టరుగారు ఆరుగంటలకే యిల్లుచేరి. ఏడుగంటలకే తొందరగా భుజించి యిండుక విశ్రమించి గడియారమునుచూచి యింకను రాలేదేమని యనుకొని వెంకటస్వామి యింటి కరిగెను.

“ఏమోయ్! భోజనమయిందా?”

“నాది అయింది. ఆమె వండు కంటూ వుంది.”

“హోటల్ నుంచి తెప్పించలేక పోయినావా?”

“అబ్బో! ఆవిడకు చాలానియమాలు న్నాయి. సొంతంగా వండుకుంటేనేగాని భోజనం చెయ్యదు!”

“తొందరగా కానియ్యమను, మరి...”

“ఏర్పాట్లు అన్నీ జరిగేసరికి ఆమె భోజనం అవుతుంది.”

“ఇంకా నేను చెప్పిన యేర్పాట్లు చెయ్యనేలేదా!”

“ఏదీ! మంచం సద్దుతూవుంటే ఈవిడ

కబురు సంపించి. వచ్చేశాను. ఎంతలెండి, ఒక్క అరగంట పని. నేను మీయింటికి వెడతాను. మీరొక గంటసేపు ఆనువత్రికేసి పికారు వెళ్ళిరండి. ఒకటిరెండు సంగతులు ఇంకా ఆమెతో చెప్పవలసి వున్నవి.”

“సగో, నేను వెడతాను. నువ్వు అడేదో చూడు.”

చావడి మీదనున్న గది శృంగారింపబడినది. అందు చక్కగ శయ్య యమర్చబడినది. ఆగదిలో క్రింద తివాచిపై వీణె యంచబడెను. గదిగుమ్మమున కెదురుగా చావడిలో కుర్చీయుండెను. గదిలో సన్నని వత్తిగల దీప (Bedroom light) ముండెను. చావడిలో వ్రేలాడు దీపముండెను. సుశీల గదిలో ప్రవేశించి యుండెను.

డాక్టరుగారు గుమ్మములో నిలువబడి వెంకటస్వామిని పిలువ నాతడును గుమ్మములోనికి వచ్చెను.

“అదెక్కడుంది?”

“మీరు చెప్పిన చోటనే!”

“అది కాదు. నీశిష్యురాలు?”

“ఆవిడకు అప్పుడే అవుషధం పట్టిచ్చి గంటయింది. గాఢనిద్రలో వుంది. మీరిచ్చే ఔషధాలు అన్నీ బహుచక్కగా పని చేస్తాయండీ!”

“అది ఔషధం తాగడనుకొన్నాను.”

నేను మెల్లగా భోధించి తాగించాను గాదూ!”

“బలే వాడవురా నువ్వు! దానిపేరెవరు? అది వచ్చిందా?”

“అన్నీ సిద్ధం చేశాను. మీరు రావడమే తరువాయి.”

“అయితే, నే చెప్పిన సంగతి కదిచావా?”

“కదిచాను గాని ఆళ్ల ఫలించలేదు. మీతో ఏకాంతంగా మాట్లాడడానికి మాత్రం వాప్సిం చేసేదికి తాతలు దీనినచ్చారు.”

“సరేలే; తరువాతి సంగతి నేచూసుకుంటాలే!” అనుచు డాక్టరుగారు చానడిలో కుప్పీపై సుఖాసీనులైరి. వెంకటస్వామి గదిలోనికి వెళ్ళి ఫిడేలు పుచ్చుకొని వాయింతుట ప్రారంభించెను. సుశీల వీణెను వాయింతుచు గాత్రముతో పాడుచుండెను. ఆమె మోము చూడవలెనని వంగివంగి డాక్టరు చూచెను గాని యామె తలుపుచాటుననుండుటచే కనడడదాయెను. ఆయన కెదురుగ వెంకటస్వామి కూర్చుండెను; ఆతడు డాక్టరు మోమునందలి మార్పులనుబట్టి యాయన భావముల గమనించుచుండెను. “ఓహోహో! హాన్ హాన్” యనుచు మధ్య మధ్య తలవినరచుండెను డాక్టరుగారు. గానమింపుగనున్నను ముందాయన చేయవలసిన కార్య మున్నదిగనుక వెంకటస్వామిని పిలిచి ముగింపమని చెప్పి యాతని నీవలనుకడమనెను. తాను గదిలోనికిరి శియ్యపై కూర్చుండెను.

- “ఇలా ఒక్కమామరూ”
- “ఎందుకు?”
- “మాట్లాడాలి”
- “ఇక్కడనుటే మాట్లాడవచ్చును.”
- “రహస్యం చెప్పాలి”
- “కొత్తమనిషితో రహస్యమేముంటుంది”

“ఒక్కమాట వినివెళ్ళు.....”

“వెంకటస్వామీ!.....”

“వాడ్లవాడ్ల! వాన్నీ పిలవకు” అనుచు తానామె చెంతజేరి తాకబోయెను.

“ఇలాచేస్తే నేవెళ్ళిపోతాను...”

“నిన్ను తాకనుగాని, నేసెక్కమాట చెప్పతాను విను. నాస్థితి గతులు వెంకటస్వామివల్ల నీకు తెలిసేయించును. నీనమాచారమునుకూడ అతడు నాలోచెప్పాడు. నీవు నాపాలిట రంధవలె చిక్కితివి. నిన్ను నా వంచ ప్రాణములకంటె యెక్కువగా చూసుకుంటాను. నన్ను కన్నెత్తిచూడవూ?”

“నేనుకూడా ఒక్కమాట చెప్పతాను వినండి. నాకు ఒకనియమ మున్నది. నన్ను తప్ప మిగిలినస్త్రీలను తల్లలవలె చూస్తానని ఘోర ప్రమాణకము చేసినవాని తప్ప నే నన్యనివరింపను. అట్టివానిని నే దైవముగా చూసుకుంటాను. ఆయనే నాభర్త; ఆయనే నాసర్వము.....”

“ఏ ప్రమాణకము చేయమంటే అది చేయడానికి సిద్ధంగానున్నాను.....”

“ఎందుకొచ్చినమాటలండీ! భార్యయున్న వానికెట్లు ఇంత ఘోర ప్రమాణకం చేయుటకు వీలుపడును?”

“అదా నీసందేహం? ఇదివరకే ఆ అడ్డు తీర్చడానికి ప్రయత్నంచేశాను. (జేబులో నుండి సీసానుతీసి) ఇదిగో దీనితో ఒక్క నిమిషములో దాన్ని ఈలోకంలో లేకుండా చేస్తాను.....”

సుశీలకు కాశ్యాపకున్నవి. తల తిరుగు

చున్నది. తన భర్త యిట్టి కృత్యమునకు సాహసించునని ఎన్నడు ననుకొనలేదు. వెంకటస్వామి చెప్పియున్నట్లు ధైర్యమును తెచ్చుకొని ప్రవర్తించవలెనని గుండ్రెగి.

“ఆ పాపంకూడా నాకెందుకు?.....”

“ఇదిగో! ఇలాచూడు” అనుచు నామెపై చేయి వేయిబోయెను. సుశీల తప్పించుకొని గదివిడిచిపోవనున్నది.

“ఇదిగో! ఆఖరుమాట! నన్ను విడిచి వెళ్ళానంటి. ఈసీసాలో విషము తాగుతాను.

చూడు, చూడు!” అనుచు సీసామూతకీసి దాని నోటియొద్ద బెట్టుకొని త్రాగనుడుక్కుడయి యుండెను. తటాలున సీసానండుకొని, ఆపాదమస్తకము కప్పియున్న ఉల్లిపొరవంటి వస్త్రమును తొలగించి డాక్టరు మోముదగ్గర తన మోమును చేర్చుచుండ, “నీచేనా” అని మొక్కయరభవరచెను, డాక్టరుగారు కాలు చేతులు వణకుచుండెను; ఆయన నోట మాట లేదు. వెళ్లిచూపు చూడసాగెను శయ్యపై మూర్ఛిల్లి పడియుండెను.

“ఇంత యెందుకు? నేనేనా” అనుచు నాతని ప్రక్కను చెమట తుడుచుచు విసరుచు కూర్చుండెను, సుశీల. కొంతసేపటికి తెప్పిల్లి “ఏమీ!” అని పిలిచెను.

“ఓయ్, నేనిక్కడే వున్నాను. ఇలా చూడండి”

“నన్ను క్షమించానంటేనేగాని నీమొగముచూడలేను. చక్కగా నాకుబుద్ధి చేపితివి. నీమేలు మరిచిపోలేను.”

“నే చేసిందేముంది; దైవమూ, వెంకటస్వామి చేసారు నాకీ మహోపకారము!”

ఈరీతిగా వెంకటస్వామి డాక్టరుగారి ఋణము తీర్చివైచెను. నాటినుండి డాక్టరుగారు షరత్తీని కన్నతల్లివలె చూచెడివారు. భగవంతునియందు సుశీలమ్మకు భక్తి విశ్వాసములు మెండాయెను.

